

יום שלישי 19 נובמבר 2019

לכבוד חברי ועדת המכרזים המשרדית

שלום רב.

הנידון: בקשה להתקשרות עם ארגון בטרם במסגרת פטור ממכרז

רקע

1. יותר מ- 50% מהילדים הנהרגים מדי שנה מתאונות בישראל הם מהחברה הערבית, על אף שיחס הילדים הערבים עומד על כ- 25% מכלל הילדים בישראל. שיעורי ההיפגעות והתמותה של ילדים בחברה הערבית (בגילי לידה עד 18) גבוהים פי 4.2 מהשיעורים בקרב ילדים בחברה היהודית. בקרב ילדים ערבים בקבוצת הגיל 1-4 שנים שיעור התמותה כתוצאה מהיפגעות בלתי מכוונת גבוה פי 6.2 לעומת שיעור בקרב הילדים היהודים.
- האוכלוסייה הבדואית בדרום פגיעה במיוחד מבחינת שיעורי התמותה של ילדים כתוצאה מהיפגעות בלתי מכוונת. בקרב ילדים ובני נוער ערבים, בין השנים 2012-2016 בולט מחוז הדרום בשיעורי תמותה גבוהים במיוחד (19.1 ל-100,000) כמו כן, הפער בין ילדים ערבים ליהודים, מבחינת הסיכון לתמותה מהיפגעות בלתי מכוונת, הינו הגדול ביותר במחוז הדרום (פי 7.4 לרעת הערבים).
2. למשרד החקלאות ופיתוח התקשרות עם ארגון "בטרם" כספק יחיד, פרויקט בטיחות ילדים ביישובי הבדואים בנגב בפטור ממכרז בהתאם לתקנה 3(29) לתקנות חובת המכרזים בנושא.
3. יש לציין כי התכנית המופעלת מכלילה בפעולותיה אוכלוסיות משפיעות כגון: הורים, בני נוער, מבוגרים, ילדים ופעוטות. ניכר כי יש חסכים ופערים גדולים בקרב כלל האוכלוסייה בתחומים השונים ובכלל זה, בטיחות ילדים אשר הביאו את הממשלה להחלטות ה"ל". ניתן לקבוע, כי ללא ההחלטות ה"ל ל ויישומן ע"י המשרד, לא הייתה מתבצעת כל פעילות בקרב האוכלוסייה המטמיעה ומאמצת התנהגות המקדמת תכניות למניעת תאונות כמוסכמה חברתית.
4. הפעילות המבוקשת משתלבת בפיתוח יוזמות חינוכיות חברתיות בקרב החברה הבדואית בנגב שקיבלו ביטוי במסגרת החלטת ממשלה 3708 ו- 2025. אנו מבקשים להמשיך במסגרת החלטת הממשלה מספר 2397 מיום 12.2.2017 לפיה יש התחייבות לבצע פעילויות לצמצום פערים בשל מצבה הכלכלי והחברתי של האוכלוסייה הבדואית בנגב, תוך השקעת משאבים בתחומי כלכלה, חינוך וחברה שימשו מנוף לחילוץ, לצמיחה לשיפור איכות החיים ולהעצמה של האוכלוסייה.
5. הרשות לתכנון במשרד החקלאות ופיתוח הכפר – האגף לפיתוח כלכלי חברתי לחברה הבדואית בנגב סבור כי, מדובר בפעילות בעלת ערך רב, אשר תכליתה מניעה וצמצום תאונות. לאור העובדה כי קיימת הערכה גדולה לפעולת משרד החקלאות ופיתוח הכפר כמשרד מתכלל יחד עם ארגון בטרם, בקרב הרשויות הבדואיות בנגב בתחומי הפעילות אותה אנו מקיימים בשנים האחרונות אנו זוכים לשיתוף פעולה מצד כל המשתתפים.

היקף ההתקשרות השנתית עומד על 800,000 ₪ כמפורט בנספח התקציבי המצ"ב.

ההתקשרות הינה לשנתיים מיום חתימת ההסכם .

עקרונות המלווים את המשך יישום התוכנית

1. קיום שותפות רב-מגזרית למכפלת כוחות- משרדי ממשלה רשויות מקומיות והמגזר השלישי
2. התמקדות בפרויקטים מוכחים- יישום תכניות ההתערבות שנמצאו כיעילות בקידום בטיחות ילדים.
3. יישום בהיקפים רחבים להשגת השפעה מרבית (Impact)- חשיפה למספר רב של משפחות לילדים בגילי לידה עד 5 ביישובים הלוקחים חלק בתכניות (בהתאם למגבלות ישימות ותקציב) ולגורמים שיש להם יכולת לסייע בהשפעה.
4. פעילות מתמשכת, לאורך זמן- התוכנית מתקיימת ברציפות, והיא אמורה להיכנס לשנתה הרביעית.
5. העצמת האוכלוסייה הבדואית - פיתוח תכניות חדשות, ויישום תכניות קיימות נעשים בדיאלוג עם הרשויות המקומיות בתחילת כל שנה לבחירה, ובהמשך תוך הקשבה לצרכי השטח.
6. דיוק המסרים והעזרים באופן המותאם תרבותית ועניינית, כך שיוביל להתערבות אפקטיבית בקרב אוכלוסיית היעד.

על התוכנית

במהלך השנים 2015-2019 מתקיימת במסגרת יישובי הבדואים בדרום, בתמיכת משרד החקלאות ופיתוח הכפר, תכנית לקידום בטיחות ילדים בקרב האוכלוסייה הבדואית בנגב. התוכנית החלה בשנת 2015 במסגרת שלושה יישובים, התרחבה בשנת 2016 לשישה יישובים, ובשנים 2017-2019 בכל תשעת היישובים. כאמור, בשנת 2020 התכנית תמשיך לפעול בתשעת יישובים אלו. במסגרת המשך הפעילות, כל יישוב ייבחר מספר תכניות מניעה ממגוון התוכניות הקיימות בסל, ואלה ייושמו במסגרת התוכנית על ידי ארגון 'בטרם'.

סל התכניות כולל המשך הפעלת תכניות שהותאמו במיוחד לאוכלוסייה הבדואית: מנהיגות בני נוער לבטיחות ילדים, 'דובי עזיז' למניעת דריסה בסביבת הרכב בקרב ילדי הגן והוריהם, ביקורי בית לבדיקה ולהתאמה לבטיחות ילדים ו'טיפת בטיחות' בסביבת הרכב במרכזי בריאות קהילתיים.

בנוסף, בשנת 2020, יחל פיתוח של תכנית חדשה: שומרים על דובי עזיז בבית למניעת היפגעות ילדים בבית, במסגרת גני הילדים ביישוב. התוכנית מיועדת להפעלה בגני הילדים ע"י הגננות, תוך עבודה קבועה עם הילדים ורתימתה של הורים לתהליך. התוכנית תפותח בהתאמה לתרחישי ההיפגעות השכיחים בחברה הבדואית ולמאפיינים התרבותיים בחברה.

פיתוח התוכנית ייתן מענה לצורך ליצירת סביבה בטוחה לילדים לאור הנתונים כי זירת הבית מובילה בהתרחשות מקרי תמותה אשפוז ומיון. בתוכנית הילדים יקבלו מסרים מותאמים וכן יהוו סוכני שינוי להעברת מידע להורים באמצעות פעילויות חוויית של הילדים, ההורים והגנות להטמעת המידע וכן הפצתו.

כל התכנית תלווה, כפי שהיה עד כה, במהלך הסברה ותקשורת מלווה ע"מ לחשוף אותה לכלל התושבים במרחב.

יוזמה ומעורבות ביצוע הפעילות

1. מספר משרדי ממשלה הכירו בארגון כספק יחיד לאחר בחינה של הפעילות ומידת ההשפעה בקרב האוכלוסייה. נציין כי, בהתאם להחלטת ועדת מכרזים פרסם המשרד ב- 7/10/16 הודעת RFI לקבלת מידע בנושא הנ"ל. מטרת הפניה הייתה, ביצוע בחינה של מצבת מציעים רלוונטיים ופוטנציאלים לצורך קבל השירות, כפי שפורט באתר המשרד ופרסום בעיתונות. זאת כדי לבחון האם חלו שינויים בתחום בחלוף השנים. המידע המתקבל יוכל לסייע למשרד לערוך התקשרות עתידית עם גוף בצורה מושכלת השומרת על השוויון והתחרות. בתום המועד התברר כי רק ארגון בטרם הגיש הצעה. לאור זאת וועדת המכרזים במשרד אישרה את ההתקשרות עם העמותה.
2. היוזמה לביצוע הפעילות הנה של משרד החקלאות בהיותו המשרד המתכלל את פעולות הפיתוח הממשלתיות ביישובי הבדואים בנגב יחד עם משרד הבריאות. ההתקשרות המתוכננת עם העמותה נשענת כאמור, על הצלחתם להתמודד עם קשיים מהותיים שנוגעים לעבודה בשדה הבדואי. הפעילות תאפשר לנצל את הפירות של העשייה הברוכה של השנים האחרונות, תוך התבססות כאמור על האמון שנבנה עם בעלי התפקידים ברשויות המקומיות ובפרט ראשי הרשויות ומובילי דעת קהל בחברה הבדואית.
3. נבקש להדגיש, כי נציגי המשרד היו מעורבים בהגדרת הצרכים, המטרות והיעדים המתבקשים במיזם המשותף. שיקול הדעת של מבצע הפעילות המיועד הוגבל על ידינו. פירטנו בפניו את הצרכים והוצעו לנו תכניות. כמו כן, קיימנו תהליך משותף של הפקת לקחים בוועדות ההיגוי, במסגרתם ביקשנו לשים דגשים לנושאים רלוונטיים ומאתגרים בתכנית גם לאור תוצאות המחקר שהארגון עשה בשלש השנים של פעילות.
4. תהליך לימודי של הטמעת נורמות, התנהגות, ומודעות בתחום של בטיחות ילדים ומניעת תאונות בית מצריך רציפות תהליכית. לכן חשוב לנו לשמור על המשך הפעילות של צוות בטרם אשר התגבש ועבר הכשרה ייעודית לנושא ושמוכרים כאיכותיים. הידע וההיכרות עם החברה שנצבר במהלך שנות הפעילות, הינם בסיס להמשך הפעילות. זהו אתגר אשר כולנו רוצים בהשגתו והצלחתו.
5. לאור העובדה כי, 55% ממקרי התמותה בקרב ילדים בדואים הינם מתאונות המוגדרות כתאונות חצר וסביבת הבית המשרד מבקש להמשיך להפעיל תכנית זו ע"י ארגון בטרם אשר לו ניסיון ייחודי ברמה לאומית ועולמית, של כמעט 20 שנים בהפעלת תכניות אלה. הארגון פיתח יידע וכלים להתמודדות עם הבעיה. נציין כי, הארגון פועל בשיתוף פעולה הדוק עם ביה"ח

סורוקה בנגב הקולט את מירב מקרי התאונות של הבדואים בנגב מה שמאפשר לביה"ח ולארגון לתעד ולנתח את הגורמים לתאונות באופן רציף.

יישום התוכנית בשנת 2019 תכלול את המרכיבים הבאים (כמפורט במתווה המצורף):

- א. הכשרת אנשי המקצוע באוכלוסייה.
- ב. יישום תכניות בישובים בהתאם לבחירה של כל רשות ורשות.
- ג. הסברה מלווה לתכנית.
- ד. מחקר מלווה בגישת סטייה חיובית.

שלבי התוכנית (חלק מהשלבים נערכים במקביל)

שלב	תיאור הפעילות	משך
1.	היערכות- תשתית תמיכה ניהולית בפרויקט על פי תוכנית העבודה לשנת 2020, תאום התוכניות עם הרשויות והיערכות ליישום בישובים	חודשיים
2.	היערכות- הכשרת כוח אדם	חודש
3.	הפקת כלים וחומרים תומכים לפעילות	שוטף
4.	יישום התכניות בישובים- הפעלת התכניות	10-12 חודשים
5.	יישום התכניות בישובים- ליווי, ייעוץ ובקרה	במהלך כל השנה
6.	פרסום וחשיפה תקשורתית	במהלך תקופת היישום

הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות והתיישבות הכפר
 האגף לפיתוח כלכלי חברתי בחברה הבדואית בנגב
 האגף להתיישבות
 האגף לתכנון ובקרה - החטיבה להתיישבות, גרעיני משימה

כמויות צפויות במסגרת התכניות (הערכה בלבד - כמויות סופיות יושלמו עם הסכמת הרשויות על סוג התכניות המוצעות)

שם התכנית	כמות מוערכת
מנהיגות בני נוער	15 קבוצות
ביקורי בית	700 ביקורים ל 350 משפחות
'דובי עזיז' בגני ילדים	170 גנים +כ-40 גנים שיקבלו את התוכנית ע"י הצוות החינוכי שלהם (פיילוט)
הדרכות בטיפות החלב	460 ימי הדרכה

תקציב פעולות 2020 – מצורף נספח תקציבי

לאור האמור אנו מבקשים מוועדת המכרזים המשרדית לאשר התקשרות עם ארגון בטרם בפטור ממכרז כספק יחיד, כאמור בבקשה.

עזרא חן

מנהל תחום-משילות ושיתוף הציבור

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
 הרשות לתכנון

האגף לפיתוח כלכלי חברתי ביישובי הבדואים בנגב
 039485336 , 0506205302

הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות והתיישבות הכפר

האגף לתכנון ופיתוח הכפר
 האגף לפיתוח כלכלי חברתי בחברה הבדואית בנגב
 האגף להתיישבות
 האגף לתכנון ובקרה - החטיבה להתיישבות, גרעיני משימה